

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 26/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om situationen for sysselsættningstjenster for unge

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gæller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 26/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Jessi Jokelainen / vänst:

Vad gör regeringen för att trygga verkstadstjenster som tillgodoser behoven hos unge som riskerar att marginaliseras?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Enligt ungdomslagen: ”Verkstadsverksamheten för unge ska med hjälp av träning förbättra den unges færdigheter för att kunna komma in på en utbildning, slutföra en utbildning och komma in på den öppna arbetsmarknaden eller få tillgång till någon annan service som den unge behöver. Verkstadsverksamheten syftar till att förbättra den unges livskompetens och främja hans eller hennes utveckling, självständighetsprocess och delaktighet i samhället.” Verkstadsverksamhet för unge utgör ungdomsarbete. Målet med ungdomsarbetet är att varje ung person ska i enlighet med sina egna resurser och åsikter uppnå sin plats som individ och samhællsmedlem samt uppleva att hans liv är betydelsefullt. Ungdomsarbetet främjar alltså de ungas välbefinnande och är även i fortsættningen ett bra sätt att stödja unge som behöver stöd.

Regeringen anser att de ungas välbefinnande och förebyggande av marginalisering är meget vigtigt og har stærkt finansieringen av verkstadsverksamheten för unge og det uppsökande ungdomsarbeidet i tillæggsbudgeten, även i det svåra økonomiske læget. År 2025 delas 14,4 millioner euro ut i statsunderstød til ungdomsverkstäder; 2024 var motsvarande anslag 14 millioner euro.

Verksamhetsmiljön for ungdomsverkstæderne har under de senaste åren gennemgået store forændringer. Inrættandet av først vælfærdsområdene og sedan sysselsættningssområdene i början av dette år har påvirket ordnandet av verksamheten på mange sätt. Vælfærdssområdene, kommunerne og sysselsættningssområdene ansvarar for sin egen verksamhet og de tjenester som de erbjuder medborgarna. Regeringen og i dette fall undervisnings- og kulturministeriet har en egen roll i informationsstyrningen. Oftast kræver dock till eksempel frågor som gæller det praktiske gennemfœrendet av ungdomsverkstæderne lokale avtal og lokale samarbejdsått. Det är sällan möjligt for regeringen att skapa sådana enligt en skablon som fungerer for hele landet.

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, som tidigare genomfördes som en del av verkstadsverksamheten för unga, överfördes till välfärdsområdena som verksamhet enligt socialvårdslagen. När en ung person behöver stöd för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte kan han eller hon hänvisas till sådan, men det är inte fråga om verkstadsverksamhet för unga enligt ungdomslagen.

Sysselsättningsområdena, som inledde sin verksamhet i början av året, förändrar ungdomsverkstäderna ytterligare. I början av verksamheten har det framkommit regionala skillnader i verksamheten och tolkningen av hur verkstadsverksamheten för unga hänger samman med förbättringen av sysselsättningen bland unga. Lagen om ordnande av arbetskraftsservice (1 kap. 8 §) lyder dock: ”Om en kunds servicebehov gör det nödvändigt med annan service än den som arbetskraftsmyndigheten ordnar, ska kunden informeras om vilka andra servicemöjligheter som finns och vid behov hänvisas till en annan myndighets eller serviceanordnares service, vid behov i samarbete med dessa.” Lagen gör det alltså även i fortsättningen möjligt att hänvisa unga till verkstadsverksamhet.

Ungdomsverkstäderna ger ett bredare djup vid sidan av coachning i jobbsökning, karriärcoachning och arbetsträning som ingår i sysselsättningstjänsternas urval genom att stöda den unga på ett mer övergripande sätt till exempel genom individuell träning och träning i grupp. År 2024 deltog största delen av verkstadsungdomarna, 3 320 personer, i arbetsprövning vid ungdomsverkstäderna och fick samtidigt stöd av tränarna även i andra frågor som är utmanande för dem. I ungdomsverkstäderna fanns endast 460 unga som deltog lönesubventionerat arbete, med andra ord var detta ifjol på nationell nivå en verksamhetsmiljö för en mindre grupp verkstäder.

Efter alla omvälvningar är situationen vid ungdomsverkstäderna i huvudsak god. Enligt en kartläggning som gjorts av regionförvaltningsverkets tjänstemän som handlägger understöd finns det cirka 25 ungdomsverkstäder som avslutats inom ett par år, men det finns också lika många nya ungdomsverkstäder. Det fanns inga betydande förändringar i verkstädernas deltagarantal mellan 2024 och 2023, så långt som alla typer av verkstäder avsedda för unga ingår i jämförelsen.

Helsingfors 7.3.2025

Idrotts- och ungdomsminister Sandra Bergqvist